

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ *STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE*

Cu titlu de manuscris
C.Z.U.: 784.087.62:78.036.9(043)

MUNTEANU ANGELICA

DUETUL VOCAL
ÎN MUZICĂ DE ESTRADĂ ȘI JAZZ

REZUMATUL TEZEI DE DOCTOR ÎN ARTE

SPECIALITATEA 653.01 – MUZICOLOGIE
(DOCTORAT PROFESIONAL)

CHIȘINĂU, 2023

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii doctorale *Studiul artelor și culturologie* a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Conducător științific:

Tatiana Berezovicova, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat:

1. **Svetlana Badrajan, președinte**, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.
2. **Diana Bunea, secretar**, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.
3. **Tatiana Berezovicova, conducător științific**, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.
4. **Aurelian Dănilă, referent oficial**, doctor habilitat în studiul artelor, profesor universitar, șef adjunct al secției ȘSEUA, Academia de științe a Moldovei.
5. **Ion Gagim, referent oficial**, doctor habilitat în pedagogie, membru-corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, profesor universitar, Universitatea de Stat *Alecu Russo* din Bălți, Republica Moldova.
6. **Svetlana Țircunova, referent oficial**, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Susținerea va avea loc la data de 25 aprilie 2024, ora 11.00, la ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Chișinău, str. Alexei Mateevici, 87, Blocul II, Sala 52).

Teza și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, (Chișinău, str. 31 august 1989, 78A), la biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Chișinău, str. Alexei Mateevici, 87, Sala de lectură), cât și pe paginile web www.cnaa.md și <https://amtap.md>

Referatul a fost expediat la data de 25 martie 2024.

Secretar științific al Comisiei de susținere a tezei:

Diana Bunea, dr., conf.univ.

Conducător științific:

Tatiana Berezovicova, dr., prof. univ.

Autor:

Angelica Munteanu

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei investigate. În știința și practica muzicală modernă, termenul "duet" înseamnă două fenomene: a) un ansamblu de doi participanți, b) o piesă muzicală scrisă pentru doi interpreți [10]. În această lucrare, un duet este considerat în primul rând ca o echipă artistică, o asociere de doi cântăreți, dar nu este exclusă o a doua semnificație a acestui termen, care presupune analiza lucrărilor muzicale create pentru un duet.

Duetul vocal ocupă un loc important în arta contemporană de estradă și jazz. Duetele sunt formate din cântăreți de diferite generații, naționalități, preferințe stilistice. Atât artiștii care au obținut faima mondială în cariera solistică, cât și tinerii vocaliști care abia își încep activitatea creativă, sunt interesați de evoluarea în duet. De un succes remarcabil se bucură duetele cu participarea cântăreților celebri, precum Ella Fitzgerald, Louis Armstrong, Frank Sinatra, Julio Iglesias, Barbra Streisand, Celine Dion, Cher, Sarah Brightman și mulți alții. În același timp, există interpreți care au cucerit Olimpul muzical mondial tocmai în componența unor duete vocale – printre renumitele formații de acest tip menționăm *The Barry Sisters*, *Simon & Garfunkel*, *Al Bano & Romina Power*, *Baccara*, *Ottawan*, *Modern Talking*, *Roxette*, *Eurythmics*, *Чаў вòбоём*, *Akord* etc.

Rolul duetului vocal în cultura muzicală a diferitelor țări, prezența unui număr mare de duete care și-au lăsat amprenta în istoria muzicii ușoare mondiale și continuă să contribuie la formarea imaginii moderne a acesteia, funcția didactică semnificativă a duetului în procesul de educare a interpreților muzicii de estradă și jazz determină **actualitatea și importanța** studiului în cauză.

Scopul tezei constă în studierea multilaterală a duetului vocal în muzica de estradă și jazz din punctul de vedere al evoluției istorice, tipologiei și al principiilor interpretative.

Obiectivele lucrării:

1. prezentarea istoriei duetului vocal în muzica universală de estradă și jazz din secolele XX-XXI, identificând cele mai importante nume și fenomene;
2. reliefarea procesului de dezvoltare a duetelor vocale pop în Republica Moldova;
3. efectuarea unei clasificări a duetului vocal în muzica de estradă și jazz, caracterizarea principalelor varietăți ale acestuia;
4. investigarea aspectelor interpretative și formularea unor recomandări practice pentru predarea duetului vocal de estradă și jazz într-o instituție de învățământ artistic;
5. analiza unor piese vocale care prezintă interes din punctul de vedere al interacțiunii artistice a participanților la duet.

Obiectul cercetării îl constituie duetul vocal de estradă și jazz ca o componență interpretativă și un tip de compoziție muzicală.

Subiectul cercetării reprezintă aspectele teoretice, istorice, interpretative și pedagogice ale duetului vocal de estradă și jazz ca fenomen artistic.

Lucrarea propusă este un proiect științific-artistic complex, bazat pe tendința autoarei de a prezenta multilateral duetul vocal, generalizând experiența sa de mai mulți ani în interpretarea și predarea muzicii ușoare, pentru a o face accesibilă generațiilor mai tinere de vocaliști. Cercetarea reflectă, în special, acele aspecte care prezintă interes din punctul de vedere al procesului creativ și pedagogic și vor fi utile cântăreților care doresc să însușească și să-și dezvolte abilitățile de interpretare în duet.

Noutatea și originalitatea tezei. Cercetarea este menită să umple golul existent în muzicologia autohtonă, unde până acum nu s-a acordat atenție duetului vocal de estradă și jazz, nu a fost prezentată evoluția acestuia, nu au fost identificate principalele sale varietăți, nu au fost studiate principiile interpretative și pedagogice ale însușirii artei duetului.

În **componenta teoretică** a tezei sunt elucidate probleme importante de teorie și istorie a duetului vocal de estradă și jazz. Pentru prima dată:

- a fost colectat, analizat și sistematizat un material factologic semnificativ, ceea ce face posibilă prezentarea unei panorame a dezvoltării duetului de estradă și jazz în muzica universală și națională din sec. XX-XXI;

- a fost efectuată o clasificare a duetului vocal de estradă și jazz cu scopul de a-l descrie ca un fenomen artistic deosebit;

- au fost investigate diverse aspecte interpretative ale duetului vocal ca un tandem creativ;

- au fost identificate cele mai importante principii de pregătire profesională a cântăreților pop legată de arta duetului.

Componenta artistică a tezei constă în prezentarea publică a trei recitaluri care se deosebesc prin diversitatea stilistică și noutatea tratării interpretative a pieselor vocale din tezaurul universal și național al muzicii de estradă și jazz. Programele evoluărilor concertistice, în conformitate cu tema tezei, pe lângă lucrările solistice, au inclus cântece din repertoriul duetelor de renume mondial.

Baza metodologică a tezei întrunește un set de metode generale și speciale. Printre metodele generale de cercetare teoretică au fost utilizate *analiza și sinteza, inducția și deducția, compararea, generalizarea logică.*

Specificul temei constă în faptul că în domeniul studiat lipsesc investigații speciale, dar există un număr mare de informații dispersate, cum ar fi materiale cu un caracter istoric și biografic, înregistrări audio și videoclipuri postate pe Internet. Identificarea, sistematizarea și prelucrarea analitică a acestor surse au constituit un aspect metodologic important al lucrării. Totodată, în conformitate cu scopul și obiectivele tezei, au fost aplicate metodele de analiză muzicologică și interpretativă a cântecelor-duete.

Importanța practică a tezei rezidă în posibilitatea utilizării acesteia în cursuri didactice, cum ar fi *Canto de estradă și jazz*, *Ansamblu vocal*, *Metodica predării disciplinei de specialitate (canto de estradă și jazz)*, *Istoria muzicii ușoare și jazz* etc. Rezultatele pot fi utilizate în elaborarea programelor didactice, în pregătirea cântăreților pentru evoluările concertistice și înregistrările de studio, în activitățile zilnice ale profesorilor de canto și studiile independente ale studenților.

Aprobarea rezultatelor cercetării.

Componenta practică a fost efectuată în cadrul evoluării publice cu trei programe concertistice prezentate în Sala mare a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Rezultatele **cercetării teoretice** sunt reflectate în 6 articole publicate în reviste științifice de profil și culegerile conferințelor științifice, precum și 3 rezumate ale comunicărilor la foruri științifice. Materialele tezei au fost prezentate la 6 conferințe internaționale, 1 conferință națională și 1 seminar metodologic cu participare internațională. Componentele practică și teoretică ale tezei au fost discutate în mod repetat la ședințele Comisiei de îndrumare a doctorandei. Lucrarea a fost discutată și recomandată spre susținere de către Comisia de îndrumare și Consiliul științific al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Teza are un volum de 101 de pagini ale textului de bază, ce include o introducere, două capitole, concluzii generale și recomandări, precum și o anexă care prezintă programele a trei concerte ale autoarei – componenta artistică a proiectului.

Lucrarea include bibliografie din 149 de surse în limbile rusă, română și engleză, precum și lista materialelor audio-video și a edițiilor de note utilizate în procesul de lucru. Textul tezei conține tabele și exemple muzicale care ilustrează o serie de aspecte analitice.

CONȚINUTUL CERCETĂRII TEORETICE

În Introducere este argumentată alegerea temei cercetării, sunt determinate actualitatea, scopul și obiectivele lucrării, obiectul studiului, gradul de noutate și originalitate, baza metodologică, importanța teoretică și practică, se conține informația despre aprobarea rezultatelor tezei.

Primul capitol este intitulat *Duetul vocal de estradă și jazz în cultura muzicală mondială și autohtonă*. În compartimentul 1.1. *Etapele dezvoltării duetului vocal de estradă și jazz* este conturat procesul evoluției istorice a fenomenului studiat, fiind remarcate cele mai importante repere și evenimente ale acestuia. Compartimentul 1.2. *Istoria duetului vocal în muzica ușoară din Republica Moldova* reconstituie panorama duetelor moldovenești din anii '1960 până în prezent. Compartimentul 1.3. *Clasificarea duetelor vocale de estradă și jazz și caracteristica principalelor varietăți ale acestora* conține o încercare de a prezenta duetul ca un sistem ordonat ale cărui părți au anumiți parametri tipologici. Compartimentul 1.4. include concluzii la Capitolul 1.

Începutul istoriei duetelor mondiale de estradă și jazz a fost marcat de anii '1930 – perioada de glorie a marilor orchestre de jazz în cadrul cărora apăreau periodic tandemurile formate din soliști-vocaliști. Creșterea ulterioară a numărului duetelor de jazz a fost remarcată pe parcursul secolului XX, iar unele dintre ele și-au continuat activitatea și la începutul secolului XXI. Afilieră stilistică a majorității dintre ele oscilează între jazz-ul propriu-zis și muzica pop comercială. Printre cântăreții care au evoluat în duet utilizând stilistica de jazz și blues, se remarcă Ella Fitzgerald, Louis Armstrong, Bing Crosby, Tony Bennett, Frank Sinatra, Dean Martin și alții. La aceștia se alătură duetul permanent *The Barry Sisters*, care a folosit parțial particularitățile muzicii de jazz.

În anii '1950 au apărut noi direcții în creația duetului asociate cu dezvoltarea intensă a muzicii *folk*, *pop* și *rock*. Printre primii au apărut duetele ce reflectau stilul *folk-rock*: Joan Baez și Bob Dylan, *Simon & Garfunkel*. În anii '1960 și '1970 s-au remarcat duetele permanente ce practicau stilurile *pop* și *rock*, precum *The Everly Brothers*, *The Peanuts*, *Ike & Tina Turner Revue*, *Cher & Sonny*, *Al Bano & Romina Power*. O influență deosebită asupra dezvoltării creației de duet a avut stilul *disco* care a lansat mai multe duete celebre: *Hana & Dana*, *Baccara*, *Ottawan*, *Modern Talking*, *Roxette* etc. În cele din urmă, tendințele stilistice din anii '1980, precum *synth-pop*, *electropop* care au adus primatul sintetizatoarelor electronice în muzică, s-au reflectat în creația duetelor *Pet Shop Boys*, *Eurythmics*. Vedetele muzicii ușoare mondiale au creat un număr imens de duete a căror singură nominalizare ar ocupa multe pagini.

Din anii '1960, interesul pentru colaborarea în duet a fost manifestat de cântăreții republicilor sovietice, iar din anii 1990 și de cei din spațiul post-sovietic. Astfel, cântăreți din diferite generații formează duete, printre ei fiind Muslim Magomaev, Sofia Rotaru, Valerii Leontiev, Alla Pugaciova, Larisa Dolina, Filipp Kirkorov, Stas Mihailov și mulți alții. Colaborarea în duet a vocaliștilor este tipică pentru muzica ușoară a oricărei țări, reflectând trăsăturile stilistice ale timpului și caracterul național. Duetele de estradă se manifestă în diverse show-uri, festivaluri și concursuri televizate care sunt un mijloc sigur de popularizare a genului.

În Moldova, istoria duetului vocal datează de aproximativ 60 de ani. În această perioadă au activat atât tandemuri permanente formate pentru o anumită perioadă de timp în statutul de duet vocal, cât și cele apărute spontan, ocazional sau pentru interpretarea unei piese concrete.

În anii '1960-'1990, în Republica Moldova erau cunoscute trei duete permanente. Acestea au fost create de frații Alexandru și Anatol Cazacu și surorile Oxana și Georgeta Ciorici: activitatea lor a fost legată de ansamblul vocal-instrumental *Noroc / Contemporanul*. S-a bucurat de o popularitate deosebită duetul Doina și Ion Aldea-Teodorovici care a adus un aport considerabil în istoria culturii Moldovei. Anii '1990 au adus faima duetului format de Dinu și Nelly Ciobanu care și-a început cariera artistică ca parte a grupului *Master Dinamit*.

Putem evidenția și unele duete temporare, cum ar fi: Angela Ciumac – Mihai Volontir, Margareta Ivanuș – Ștefan Petrache, mai multe duete cu participarea altor cântăreți, de exemplu, lui Ion Suruceanu (cu Maria Codreanu, Anastasia Lazariuc, Nadejda Cepraga, Olga Ciolacu, Sofia Rotaru). Printre celebre melodii interpretate de duete, vom numi *Flori de dragoste*, *Oglinda clipelor*, *Я хочу петь*, *Gelozie*, *Мне приснился шум дождя*, *Свидание с Москвой* compuse de E. Doga, *Cad flori de tei* și *Clar de lună* semnate de Ia. Raiburg ș.a.

În anii '2000 activează două duete permanente, acestea fiind tandemul familial Corina Țepeș – Costi Burlacu și trupa *Akord*. Fiecare dintre ei desfășoară o activitate interpretativă intensă care le-au asigurat recunoașterea de către specialiști și public.

Începutul secolului XXI a fost marcat de apariția unui număr mare de duete temporare care nu activează permanent, ci sunt create pentru a interpreta una sau mai multe melodii. Astfel de ansambluri sunt formate de mulți vocaliști cunoscuți, precum Geta Burlacu, Natalia Barbu, Nelly Ciobanu, Aura, Georgeta Voinovan, Aurel Chirtoacă, Aliona Triboi, Cristina Croitoru, Olga Fesenco (numele scenic *Karizma*, inițial *Alexa*), Adrian Ursu, Natalia Gordienko, Valentin Uzun, Boris Coval și alții. Repertoriul duetelor cuprinde atât cântece scrise de însuși participanții, cât și piese semnate de compozitori recunoscuți (E. Doga, Gh. Mustea, C. Rusnac, Ia. Raiburg,

P. Teodorovici, I. Aldea-Teodorovici, O. Baraliuc). Duetele de estradă atrag și cântăreți de muzică academică: Mihail Munteanu, Victoria Nikitcenko, Vitalii Mociunski, Ana Cernicova, Valentina Naforniță, Mariana Bulicanu, Veaceslav Timofti, Dumitru Mîțu ș.a.

Duetele vocale diferă în diverși parametri. Clasificarea efectuată în teză face posibilă identificarea și caracterizarea varietăților lor de bază. Criteriile tipologice sunt următoare: natura staționară sau de antrepriză a funcționării duetului; combinarea vocilor feminine și masculine; stilul practicat de membrii duetului; afilierea național-etnică/statală a participanților; interacțiunea reală sau imaginară a partenerilor; gradul de implicare a cântăreților în procesul de execuție; mijloacele de intonare vocală.

Conform criteriilor nominalizate, au fost identificate duete vocale permanente (de exemplu, *Al Bano & Romina Power*) și temporare (Ella Fitzgerald și Louis Armstrong); mixte (Larisa Dolina și Alexander Panaiotov) și omogene (*Baccara, Akord*); monostilistice (cântăreții în stilul *country* *Simon & Garfunkel*) și multistilistice (interpretul rock Freddie Mercury și cântăreața de operă Montserrat Caballe); mononaționale (majoritatea) și multinaționale (duetul evreiesc-arab *Noa & Mira Awad*); reale (majoritatea) și virtuale (Joe Dassin și Helen Segara, 2013); paritare (Suzy Quatro și Chris Norman, piesa *Stumblin 'In*) și non-paritare, în care predomină unul dintre participanți (Frank și Nancy Sinatra, piesa *Somethin' Stupid*); vocale (majoritatea), vocal-recitative (Dalida și Alain Delon, *Paroles, paroles*) și condiționat vocale (de exemplu, reprezentanți ai stilurilor *hip-hop* și *rap* *Eric B. & Rakim*). Sistemul tipologic prezentat are un caracter deschis, poate fi precizat și extins prin introducerea unor noi varietăți și exemple suplimentare.

Capitolul 2 – Interpretarea și predarea duetului vocal de estradă și jazz. În compartimentul 2.1. *Particularitățile interpretative și didactice ale duetului vocal de estradă și jazz* sunt reflectate principalele aspecte ale activității interpretative a duetelor, precum și problemele metodologice ale dezvoltării măiestriei profesionale în procesul de studiere a unei lucrări de duet. Compartimentul 2.2. reprezintă un eseu analitic *Barcelona de Freddie Mercury și Monserrat Caballé – o capodoperă mondială a duetului vocal în stilul classical crossover*. În compartimentul 2.3. *Cântece-duete în creația lui Eugen Doga*, este analizată creația vocală a celebrului compozitor moldovean destinată interpretării în duet. Compartimentul 2.4. conține Concluzii cu privire la capitolul 2.

Duetul vocal în muzica de estradă și jazz este un tip de ansamblu în care colaborează doi soliști, două personalități artistice. Mulți dintre ei pot evolua pe scenă în mod independent, dezvoltându-și propria carieră artistică. Interpretarea în duet își pune unele sarcini creative speciale

fată de cântăreți. Principiul de bază al participării la duet este comunicarea dialogică cu subordonarea reciprocă a partenerilor, dar și cu manifestarea independenței relative a fiecăruia dintre ei. O sarcină importantă este coordonarea aspectelor vocal-tehnice, artistic-stilistice, figurativ-emoționale ale participanților. În cazul dacă cântăreții practică diferite maniere interpretative, este necesar să se caute abordări comune ce ar asigura tratarea stilistică corectă a lucrării. Dialogul artistic presupune capacitatea partenerilor de a elabora un plan comun de interpretare a unei piese și de a colabora în realizarea obiectivelor trasate. Activitatea duetului presupune nu în ultimul rând și compatibilitatea psihologică a partenerilor.

Un rol special în procesul de executare a lucrărilor de duet îl are întru chiparea scenică a imaginilor, ceea ce necesită abilități în domeniul mimicii, gesturilor, mișcărilor plastice, jocului actoricesc. Artistismul scenic este o condiție indispensabilă a realizării spectacolului. În acest sens comunicarea cu publicul nu este mai puțin importantă decât interacțiunea cântăreților între ei. Vorbind despre tinerii interpreți, putem afirma că rezultatul final în mare măsură depinde de atitudinea regizorală a profesorului: anume el este cel care pregătește duetul pentru soluționarea problemelor artistice și educă în studenți independența creativă ce le permite să se exprime pe deplin în scenă.

În alegerea repertoriului, este necesar să se țină seama de posibilitățile interpretative ale ambilor parteneri: diapazonul vocilor, abilitățile vocal-tehnice și actoricești, experiența scenică. Ținând cont de preferințele și interesele personale ale cântăreților, este posibil de a recurge la adaptarea unei piese solistice pentru duet. Baza pentru aceasta poate fi dialogul realizat în textul poetic al unei piese solistice, dar și particularitățile textului muzical: de exemplu, expunerea eterofonică pe două voci a liniei melodice care poate fi împărțită între doi cântăreți. În procesul adaptării pentru duet a unei piese solistice este important să se manifeste la maxim imaginația creativă a studenților – atunci versiunea compoziției în duet va putea exista cu succes paralel cu originalul.

În muzică mondială, un loc special îl ocupă duetele care aparțin uneia dintre cele mai originale tendințe stilistice ale timpului nostru, numită *classical crossover*. Prin îmbinarea diferitelor trăsături ale muzicii academice și celei de popularitate, astfel de formații întru chipează un dialog stilistic, dând naștere în fiecare caz unui fenomen artistic original, unic. În acest sens este suficient să numim tandemurile de duet create de marele tenor al timpului nostru Luciano Pavarotti care a lăsat înregistrări cu Frank Sinatra, Liza Minnelli, B.B. King, Eros Ramazzotti, Mariah Carey, Elton John, Andrea Bocelli, Celine Dion, George Michael, Eric Clapton și mulți alții.

Vorbind despre stilul *classical crossover*, este imposibil să trecem cu vederea duetul solistului trupei britanice de *rock Queen* Freddie Mercury și al cântăreței spaniole de operă Montserrat Caballé. Compoziția *Barcelona* creată la sfârșitul anilor '1980, caracterizată printr-o mare intensitate emoțională, combină stilul vocal unic al unui cântăreț de *rock* și coloratura strălucitoare a unei dive de operă. Toate acestea au făcut posibilă recunoașterea piesei ca o capodoperă a stilului.

Cântecele-duete ocupă un loc important în creația vocală de estradă a lui Eugen Doga. Printre lucrările sale se numără unele piese concepute ca duete, cu precădere pentru soprano și bariton (*Flori de dragoste, Oglinda clipelor, Gelozie, Vreau să cânt*). Caracterul de duet al altora poate fi observat în partiturile muzicale, unde cântecele nu sunt numite duete, dar pe alocuri textul muzical conține a doua linie vocală (*Мне приснился шум дождя, Chemarea dragostei, Все начинается с любви, Лестница любви*). Sunt și unele piese care au devenit duete în procesul de interpretare (*Maria, Mirabela; Codrii mei frumoși*).

Tema principală a duetelor de estradă ale lui E. Doga este iubirea: acest cuvânt apare în majoritatea titlurilor, este suficient să ne amintim de cântecele-duete *Все начинается с любви, Лестница любви, Chemarea dragostei, Păstrați iubirea, Любовь начинается просто, Монолог любви*. Există o legătură evidentă între tema iubirii și caracterul de duet al melodiilor dedicate acesteia: dragostea personajelor lirice exprimată în textul lucrărilor, încurajează dialogul scenic al interpreților. Duetele vocale ale lui Eugen Doga sunt variate în ceea ce privește raportul între partide: unele piese sunt destul de simple, conținând doar mișcarea vocilor în intervale paralele (octave, terțe, sexte, decime), altele sunt mai dezvoltate, incluzând nu numai paralelismul eterofonic al vocilor, ci și imitații sau "apeluri" dialogice între voci ce oferă cântăreților posibilitatea de a-și arăta abilitățile sale actoricești.

Cântecele-duete ale lui E. Doga sunt interpretate de artiști din diferite generații și țări. Printre interpreții moldoveni sunt atât maeștri recunoscuți (Anastasia Lazariuc, Maria Codreanu, Nadejda Cepraga, Ion Suruceanu, Iurie Sadovnic), cât și cântăreți mai tineri ce au format duete în zilele noastre (Corina Țepeș și Costi Burlacu, Tatiana Cerga și Igor Sîrbu, Ana Cernicova și Dumitru Mîțu etc.).

Teza se încheie cu **Concluzii generale și recomandări** care rezumă rezultatele cercetării și determină perspectivele dezvoltării ulterioare a temei proiectului științific-artistic.

1. Duetul vocal a căpătat o mare răspândire în muzica de estradă și jazz. El este atractiv pentru interpreții de diferite generații și preferințe de stil. În lume există un număr imens de duete

vocale compuse din staruri mondiale ale muzicii de estradă și jazz, precum Frank Sinatra, Tony Bennett, Ella Fitzgerald, Louis Armstrong, Elton John, Tina Turner, Diana Ross, Sarah Brightman, Eros Ramazzotti și mulți alții. Pe toate continentele au devenit celebre duetele permanente, precum *The Barry Sisters*, *Simon & Garfunkel*, *Al Bano & Romina Power*, *Baccara*, *Ottawan*, *Modern Talking*, *Roxette*, *Eurythmics* etc. În același timp, gradul de studiere al fenomenului este invers proporțional cu importanța și popularitatea acestuia. În teza de față a fost realizat un studiu multilateral al duetului vocal de estradă și jazz care este prezentat sub diferite aspecte: istoric, tipologic, interpretativ, pedagogic.

2. Numărul imens de duete vocale existente în istoria muzicii de divertisment din secolele XX–XXI ne-a permis să prezentăm o panoramă generală a acestui fenomen. Tendința de a identifica cele mai importante nume și fapte a condus la o analiză separată a tandemurilor vocale de estradă și jazz. Începutul procesului marcat în anii ‘1930, a fost asociat cu activitatea în duete a soliștilor din big-band-urile din epoca *swing*. Începând cu anii ‘1950, împreună cu dezvoltarea culturii *pop* și *rock*, duetele de jazz au existat în paralel, găsind din când în când puncte de intersecție cu această sferă (este suficient să menționăm pe *crooner*-ul Tony Bennett care a realizat multe proiecte de duet cu vedete ale muzicii *pop*, precum Lady Gaga, Emmy Winehouse, Marc Anthony, Gloria Estefan ș.a.). Activitatea duetelor este strâns legată de evoluția stilistică a muzicii ușoare moderne, reflectând astfel de tendințe precum *folk*, *country*, *rock*, *disco*, *pop*, *synth-pop* etc.

3. Reieșind din sursele disponibile, putem presupune că procesul de dezvoltare a duetelor vocale de estradă în Republica Moldova a început în anii ‘1960 în cadrul formației vocal instrumentale *Noroc / Contemporanul*, în care s-a desfășurat activitatea fraților Alexandru și Anatol Cazacu, precum și a surorilor Oxana și Georgeta Ciorici. Istoria ulterioară a duetelor permanente este asociată cu interpreții Doina și Ion Aldea-Teodorovici, Corina Țepeș și Costi Burlacu, trupa *Akord*, Dinu și Nelly Ciobanu (*Master Dinamit*). Cea mai mare parte a duetelor moldovenești este creată pentru proiecte artistice individuale, participanții lor fiind cântăreții de estradă ca Ion Suceanu, Anastasia Lazariuc, Angela Ciumac, Nadejda Cefraga, Geta Burlacu, Natalia Barbu, Nelly Ciobanu, Aura, Georgeta Voinovan, Aurel Chirtoacă și mulți alții. Atrag atenție duetele în stilul *classical crossover* formate cu interpreții muzicii academice Mihail Munteanu, Victoria Nikitcenko, Vitalii Mociunski, Ana Cernicova, Dumitru Mîțu, Mariana Bulicanu, Veaceslav Timofti etc.

4. Tandemurile vocale de estradă și jazz au parametri tipologici diferiți. Informațiile colectate pentru studiu de față au făcut posibilă clasificarea duetelor, caracterizând principalele

varietăți ale acestora. Duetele sunt grupate după diverse criterii, precum: caracterul staționar sau de antrepriză al funcționării; combinarea de voci feminine și masculine; stilul practicat de membrii duetului; afilierea etnică/statală a participanților; participarea reală sau imaginară; gradul de implicare a partenerilor în procesul de interpretare; mijloace de intonare vocală.

5. Analiza surselor teoretice, a materialelor audio și video, precum și propria experiență practică a autoarei tezei au dat posibilitate să se facă concluzii despre cele mai importante aspecte ale activității interpretative a duetelor de estradă și jazz. Reprezentând un tip specific de ansamblu care unește doi soliști, duetul presupune o interacțiune specială între participanți, permițând independența relativă a manifestării individualității artistice a fiecăruia dintre ei. În același timp, acționând ca un grup de interpreți, duetul se confruntă cu necesitatea de coordonare reciprocă a eforturilor creative ale partenerilor care vizează rezolvarea diferitelor sarcini vocal-tehnice și artistic-stilistice, în funcție de conceptul muzical al lucrării interpretate. Participanții la duet trebuie să obțină consistența timbral-acustică și echilibrul dinamic al sonorității vocilor, să lucreze la aspectele tehnice de interpretare (intonare, frazare, ritm, accentuare, dicție etc.), la crearea unui plan dramaturgic al piesei și la distribuția funcțională a rolurilor în ansamblu, la transmiterea adecvată a conținutului ideatic și realizarea scenică a imaginilor artistice. În procesul de evoluare pe scenă, cântăreții își construiesc relațiile, străduindu-se să creeze un dialog artistic: exprimat deschis sau latent, reflectând unitatea sentimentelor sau contrastul stărilor de spirit. Un rol semnificativ în interacțiunea duetului îl are compatibilitatea creativă și psihologică a partenerilor.

6. Un fenomen special îl reprezintă duetele în stilul *classical crossover* care reflectă îmbinarea trăsăturilor muzicii *pop* și celei academice. Una dintre compoziții în stilul *classical crossover* – *Barcelona* – a fost excepțional interpretată și înregistrată de celebra divă a operei spaniole Montserrat Caballé și cântărețul britanic de *rock* Freddie Mercury. Recunoscută la nivel mondial, ea combină organic trăsăturile stilistice contrastante specifice manierelor vocale ale cântăreților, reprezentând un exemplu strălucitor de redare a conceptului expresiv-artistice.

7. Studiind duetul de estradă în muzica autohtonă, este imposibil să ignorăm un fenomen artistic aparte – compozițiile pentru duet create de Eugen Doga. Cântecele lui *Flori de dragoste*, *Oglinda clipelor*, *Gelozie*, *Vreau să cânt*, *Мне приснился шум дождя*, *Лестница любви* semnate pe versuri de A. Ciocanu, Gr. Vieru, I. Podoleanu și Șt. Petrache, V. Lazarev, K. Balmont sunt solicitate de mulți vocaliști atât din Moldova, cât și din străinătate. În unele cântece E. Doga folosește principiul interacțiunii dialogice a vocilor exprimat prin procedee polifonice, în timp ce în

altele domină o factură eterofonică pe două voci bazată pe mișcarea paralelă în octavă, terță, sextă. Uneori, aceste tipuri de expunere apar alternativ.

8. Identificarea celor mai importante aspecte ale activității interpretative a duetelor de estradă și jazz ne-a permis să formulăm o serie de recomandări practice pentru predarea duetelor vocale într-o instituție de învățământ artistic. Principalele sarcini ale profesorului rezultă direct din problemele procesului interpretativ descrise în lucrare. O problemă deosebit de dificilă o reprezintă formarea unui repertoriu, deoarece spre deosebire de muzica academică, în muzica de estradă textul muzical în majoritatea cazurilor nu este fixat în partitură și necesită transcriere după fonogramă. În același timp, ar trebui luată în considerare posibilitatea adaptării unei piese solo pentru un duet. La alegerea repertoriului se va ține cont de capacitățile vocale și artistice ale studenților, precum și de experiența lor interpretativă și scenică.

RECOMANDĂRI

1. A continua studiul teoretic al duetelor vocale de estradă și jazz, pentru a extinde și a diversifica aspectele cercetării prin includerea informației neexplorate.

2. A scrie și a publica o serie de eseuri despre creația celor mai renumite duete de estradă și jazz naționale și mondiale, precum și despre activitatea în duet a remarcabililor soliști-vocaliști.

3. A îmbunătăți propria activitate concertistică, dezvoltând și aprofundând în mod constant baza practică a interpretării în duet.

4. A extinde repertoriul duetelor vocale de estradă și jazz, inclusiv prin adaptarea lucrărilor solistice pentru duete.

5. A optimiza predarea duetelor vocale în cadrul disciplinei *Canto de estradă și jazz* pentru a îmbunătăți calitatea măiestriei profesionale a viitorilor specialiști.

6. A include aspectele teoretice și metodologice ale cercetării de față în discipline didactice, cum ar fi *Metodica predării disciplinei de specialitate (canto de estradă și jazz)*, *Ansamblu vocal*, *Istoria muzicii ușoare și jazz*, *Istoria muzicii naționale*.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

În limba rusă

1. Биография: Сестры Бэрри. <https://russianshanson.info/catalog/450> (дата обращения: 21.09.2023).
2. Будущее рядом: 3D голограммы. <https://event-tech.org/blog/budushcheye-ryadom-3d-gologrammy/> (дата обращения: 22.09.2023).
3. Верменич Ю. Джаз: История. Стили. Мастера. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2011. 608 с. ISBN 978-5-8114-0708-2 «Лань»; ISBN 978-5-91938-039-9 «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ».
4. Гаджиева М. Особенности и специфика работы с вокальным ансамблем. В: StudNet, 2020, №10. <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-i-spetsifika-raboty-s-vokalnym-ansamblem> (дата обращения: 21.08.2023).
5. Ганкин Л. Путеводитель по зарубежной популярной музыке. <https://arzamas.academy/materials/1318> (дата обращения 21.08.2023).
6. Гладких А., Гладких О. Ансамбль как форма художественной деятельности. В: Наука. Искусство. Культура. 2016, №1 (9). Белгород: Белгородский гос. институт искусств и культуры, с. 5–12. ISSN: 2305-5499eISSN: 2782-4446. <https://cyberleninka.ru/article/n/ansambl-kak-forma-hudozhestvennoy-deyatelnosti> (дата обращения 30.09.2023).
7. Готлиб А. Основы ансамблевой техники. Москва: Музыка, 1971. 94 с.
8. Данько Л. Музыкальное направление classical crossover в современной аудиовизуальной культуре. Автореф. дисс... канд. искусствоведения. Санкт-Петербург, 2013. 22 с.
9. Дмитриев Л. Основы вокальной методики: учебник. Москва: Музыка, 1968. 676 с.
10. Дуэт. В: Музыкальная энциклопедия. Том 2. Москва: Советская энциклопедия, Советский композитор, 1974, стб. 346.
11. Зильбербрандт М. Песня на эстраде. В: Русская советская эстрада. Очерки истории. 1930–1945. Москва: Искусство, 1977, с. 235–269.
12. Знаменитые дуэты женщин и мужчин. <https://soullaway.livejournal.com/350134.html> (дата обращения: 21.08.2023).
13. Исаева Е. Жанровая природа камерного ансамбля и «режиссерский» метод в ансамблевой педагогике. <https://cutt.ly/IRzRKqy> (дата обращения 21.08.2023).
14. Исполнители Classical crossover. <https://www.last.fm/ru/tag/classical+crossover/artists> (дата обращения 14.09.2023).
15. Козлов А. Рок: история и развитие. Москва: Мега-сервис, 1998. 191 с. https://royallib.com/book/kozlov_aleksey/rok_istoki_i_razvitie.html (дата обращения 10.09.2023).
16. Корина Цепеш и Кости Бурлаку. <https://moldovenii.md/ru/people/736> (дата обращения: 21.09.2023).
17. Коробка В. Вокал в популярной музыке. Методическое пособие для руководителей самодеятельных эстрадно-музыкальных коллективов. Москва: Студия популярной музыки «Рекорд», 1989. 45 с.

18. Королев О. Краткий энциклопедический словарь джаза, рок- и поп-музыки: термины и понятия. Москва: Музыка, 2006. 168 с. ISBN 5-7140-0982-7.
19. Куко С. Индивидуально-ориентированная педагогическая технология подготовки студентов эстрадно-джазового вокала к концертной деятельности. Автореф. дисс. ... канд. педагогических наук. Белгород: БГИИК, 2019. 24 с. <https://drive.google.com/file/d/11LNZc6Y0ZzVgLQk17D57KAu-Nx8SRfeI/view?pli=1> (дата обращения: 01.10.2023).
20. Лучшие джазовые певцы за всю историю жанра. <https://jazzpeople.ru/jazz-in-faces/the-best-jazz-singers/> (дата обращения: 21.09.2023).
21. Макдональд Ф. Джейн Биркин и Серж Генсбур: история любви в портретах. <https://cutt.ly/0RzTIGd> (дата обращения: 21.08.2023).
22. Малышева Н. О пении. Из опыта работы с певцами : Методическое пособие. Москва: Советский композитор, 1988. 136 с.
23. Мульчук Е. 10 лучших дуэтов Лучано Паваротти с эстрадными звездами. <https://www.samara.kp.ru/daily/26144/3034056/> (дата обращения 14.09.2023).
24. Нехотина А. Певец Тони Беннетт установил мировой рекорд с помощью Леди Гаги. https://www.gazeta.ru/culture/news/2021/10/18/n_16709707.shtml (дата обращения: 02.10.2023).
25. Овчинников Е. История джаза. Учебник: В 2-х вып. Вып. 1. Москва: Музыка, 1994. 240 с. ISBN 5-7140-0139-7 (Вып. 1). ISBN 5-7140-0174-5.
26. Польская И. Камерный ансамбль: история, теория, эстетика. Харьков: ХГАК, 2001. 395 с. ISBN 966-7352-46-3.
27. Porgy and Bess: Луи Армстронг и Элла Фицджеральд. <https://jazzpeople.ru/jazz-in-faces/porgy-and-bess-louis-armstrong-ella-fitzgerald/> (дата обращения: 25.09.2023).
28. Remember: альбом 2008 г. Александра и Анатолия Казаку – экс "Норок". <https://tunnel.ru/post-remember-albom-2008-g-aleksandra-i-anatoliya-kazaku-ehks-norok> (дата обращения: 21.08.2023).
29. Саймон Д. Большие оркестры эпохи свинга. Санкт-Петербург: Скифия, 2008. 616 с. ISBN 978-5-903463-08-4.
30. Скороходов Г. Звезды советской эстрады (Очерки об эстрадных певцах, исполнителях советской лирической песни). Москва: Советский композитор, 1982. 126 с.
31. Стефанова А. Классический кроссовер. <https://diletant.media/articles/33425508/> (дата обращения: 15.09.2023).
32. Ткаченко В. Шико Аранов. Первый в молдавском джазе. <https://tunnel.ru/post-shiko-aranov-pervyyj-v-moldavskom-dzhaze> (дата обращения: 21.08.2023).
33. Трофей Международного фестиваля дуэтов остается в Молдове. https://www.ipn.md/ru/trofej-mezhdunarodnogo-festivalya-duetov-ostaetsya-v-moldove-7967_977604.html# (дата обращения: 29.08.2023).
34. Фредди Меркьюри и Монсеррат Кабалье. Интервью на Ибице. 1987 год. <https://www.youtube.com/watch?v=7OZSMv2sP4M> (дата обращения 01.10.2023).
35. Цукер А. К проблеме авторства в массовой музыке. В: Южно-российский музыкальный альманах. 2020, № 4, с. 11–18.

36. Чайкин С. Феномен ансамбля в музыкальном искусстве (внутренний диалог). В: Вестник Красноярского гос. университета. 2006, № 3, с. 258–262.
37. Шнеерсон Г. Американская песня. Москва: Советский композитор, 1977. 184 с.
38. Эрисман Г. Французская песня. Москва: Советский композитор, 1974. 152 с.
39. Эстрада России: XX век : энциклопедия. Москва: Олма-пресс, 2004. 862 с. ISBN 5-224-044462-6

În limba română

40. Akord. <https://m.moldovenii.md/md/people/114> (accesat: 01.10.2023).
41. Berezovicova T. Cântecele lirice în creația lui Eugen Doga. In: Eugen Doga: compozitor, academician. Chișinău: Știința, 2007, p. 24–43. ISBN 978-9975-67-572-7.
42. Gagim I. Fenomenul muzical Gheorghe Mustea. Chișinău: Î.E.P. Știința, 2015 (tipografia BALACRON SRL). 256 p. ISBN 978-9975-85-002-5.
43. Ion și Doina Aldea-Teodorovici (1954–1992).
https://www.academia.edu/9678520/Ion_%C5%9Fi_Doina_Aldea_Teodorovici_1954_1992
(accesat: 02.10.2023).
44. Surorile Ciorici. <http://surorileciorici.blogspot.com/p/biografie.html> (accesat: 02.10.2023).
45. Tcacenco V. Cântecele de estradă în creația compozitorului Gheorghe Mustea. In: ARTA 2011, Seria arte audio-vizuale. Chișinău: Știința; 2011, p. 153-155. ISSN 1857-1050.
46. Tcacenco V. Din istoria muzicii de estradă din Republica Moldova. In: Arta muzicală din Republica Moldova. Istorie și modernitate. Chișinău: Grafema Libris, 2009, p. 872–927. ISBN 978-9975-52-046-1
47. Victor și Aliona, victorie la „Duetul Anului 2008”. <https://www.moldova.org/victor-i-aliona-victorie-la-duetul-anului-2008-163242-rom/> (accesat: 21.09.2023).
(accesat: 09/21/2023).

În limba engleză

40. 20 Greatest Duos of All Time. The two-live crews who perfected the pair. By Rolling Stone. <https://www.rollingstone.com/music/music-lists/20-greatest-duos-of-all-time-16272/20-the-black-keys-67774/> (data обращения: 29.09.2023).
41. Category: Vocal duets. <https://cutt.ly/8wbIUugn> (data обращения: 21.09.2023).
42. Chilton M. Havin’ Fun: The Wonderful World Of Bing Crosby And Louis Armstrong. <https://www.udiscovermusic.com/stories/bing-crosby-louis-armstrong/> (data обращения: 22.08.2023).
43. mash-up. В: *Merriam-Webster.com Dictionary*, Merriam-Webster, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/mash-up> (data обращения: 21.08.2023).
44. Ruhlmann W. Neil Diamond. Artist Biography by William Ruhlmann. <https://www.allmusic.com/artist/neil-diamond-mn0000864209/biography> (data обращения: 01.10.2023).
45. Unterberger R. The Everly Brothers. Artist Biography by Richie Unterberger. <https://www.allmusic.com/artist/the-everly-brothers-mn0000046699/biography> (data обращения: 21.08.2023).

**PROGRAMELE RECITALURILOR
(COMPONENTA PRACTICĂ A TEZEI)**

RECITALUL NR. 1

16 ianuarie 2020

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Sala Mare. bl. 2

PROGRAM

Două colinde tradiționale românești:

1. O, CE VESTE MINUNATĂ

2. LINU-I LIN ȘI IARĂ LIN

Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)

3. OGLINDA CLIPELOR. Muzică: Eugeniu Doga, text: Grigore Vieru

Angelica Munteanu – Andrei Ștefăneț (voce)

4. ЭХО ЛЮБВИ. Muzică: Anna German, text: Evgheni Ptchikin

Angelica Munteanu – Andrei Ștefăneț (voce)

5. SAY SOMETHING. Muzică și text: Ian Axel, Chad King

Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)

6. SUMMERTIME (CLARA'S LULLABY din opera *Porgy and Bess*). Muzică: George Gershwin, text: Ira Gershwin.

Angelica Munteanu – Andrei Ștefăneț (voce) –

Veaceslav Dașevschi (pian) – Igor Varicaș (contrabas)

7. SAVING ALL MY LOVE FOR YOU. Muzică: Michael Masser, text: Gerry Goffin.

Angelica Munteanu (voce) –

Veaceslav Dașevschi (pian) – Igor Varicaș (contrabas)

8. DREAM, A LITTLE DREAM. Muzică: Fabian Andre, Wilbur Schwandt, text: Gus Kahn.

Angelica Munteanu (voce) –

Veaceslav Dașevschi (pian) – Igor Varicaș (contrabas)

9. ÁGUA DE BEBER. Muzică: Antônio Carlos Jobim, text: Vinicius de Moraes)

Angelica Munteanu (voce) –

Veaceslav Dașevschi (pian) – Igor Varicaș (contrabas)

10. SWAY. Muzică: Pablo Beltrán Ruiz, text: Norman Gimbel

Angelica Munteanu (voce)

RECITALUL NR. 2

17 aprilie 2021

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Sala Mare. bl. 2

PROGRAM

1. INIMĂ DE MAMĂ. Muzică: Ion Aldea-Teodorovici, vers.: Dumitru Matcovschi

Angelica Munteanu (voce)

2. CAJIOT, BEPA. Muzică și vers.: Valerii Meladze

Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)

Veaceslav Dașevschii (pian)

3. КАЖИТКА. Muzică: Vsevolod Buiucii, vers.: Alexei Budișcev

- Angelica Munteanu* (voce)
Veaceslav Dașevschi (pian)
4. **L-O-V-E.** Muzică: Bert Kaempfert, vers.: Milt Gabler
Angelica Munteanu (voce)
Veaceslav Dașevschi (pian)
5. **AUTUMN LEAVES.** Muzică: Joseph Kosma, vers.: Jacques Prévert.
Angelica Munteanu (voce)
Veaceslav Dașevschi (pian)
6. **ВЕЧНАЯ ЛЮБОВЬ.** Muzică: Georges Garvarentz, vers.: Charles Aznavour –
Natalia Koncialovskaia
Angelica Munteanu – Aurel Chirtoacă (voce)
7. **COULD I HAVE THE KISS FOREVER.** Muzică și vers.: Diane Eve Warren
Angelica Munteanu – Aurel Chirtoacă (voce)
8. **WOMAN IN LOVE.** Muzică și vers.: Barry Gibb, Robin Gibb.
Angelica Munteanu (voce)
9. **ОПЯТЬ МЕТЕЛЬ.** Muzică: Constantin Meladze, vers.: Djahan Pollyeva
Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)
10. **STUMBLIN' IN.** Muzică: Michael Chapman, vers.: Nicky Chinn
Angelica Munteanu – Aurel Chirtoacă (voce)

RECITALUL NR. 3

25 noiembrie 2023

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Sala Mare. bl. 2

PROGRAM

1. **SEARĂ, SEARĂ ALBASTRĂ.** Muzică: Ion Aldea-Teodorovici, Versuri: Anatol Ciocanu
Angelica Munteanu (voce)
2. **ORELE.** Muzică: Anatol Chiriac, versuri: Grigore Vieru
Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)
3. **МЫ ВДВОЕМ.** Muzică și versuri: Oleg Șaumarov
Angelica Munteanu – Vladimir Fotescu (voce)
4. **KILLING ME SOFTLY.** Muzică și versuri: Charles Fox & Norman Gimbel
Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)
5. **ЛУННАЯ МЕЛОДИЯ.** Muzică: Kim Breitburg, versuri: Karen Kavalerian
Angelica Munteanu – Vladimir Fotescu (voce)
6. **I LOVE YOU, BABY.** Muzică și versuri: Bob Crewe & Bob Gaudio
Angelica Munteanu (voce)
7. **НЕБО.** Muzică: Igor Azarov, versuri: Regina Lisîț
Angelica Munteanu – Vladimir Fotescu (voce)
8. **TELL HIM.** Muzică și versuri: Linda Thompson, Walter Afanasieff, David Foster
Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)
9. **PASADENA.** Muzică și versuri: Alice May
Angelica Munteanu – Cristina Pintilie (voce)
10. **FELIZ NAVIDAD.** Muzică și versuri: José Feliciano
Angelica Munteanu (voce)

Lista publicațiilor doctorandei Angelica Munteanu

2. Articole în reviste științifice:

2.3. Articole științifice în reviste incluse în *Registrul Național al revistelor de profil*

Tipul B:

1. **Мунтяну А.** *Барселона* Фредди Меркьюри и Монсеррат Кабалье как образец дуэта в стиле *classical crossover*. In: *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. Nr. 1 (36), 2020. Chișinău: Notograf Prim, 2020, c. 80–86. Revista științifică, **tipul B**. ISSN 2345-1408. https://revista.amtap.md/wp-content/files_mf/159826106316.munteanu.barcelona.pdf
2. **Мунтяну А.** Песни-дуэты в творчестве Евгения Доги. In: *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. Revista științifică, **tipul B**. Nr. 2 (37), 2020. Chișinău: Notograf Prim, 2020, c. 105–111. ISSN 2345-1408. https://revista.amtap.md/wp-content/files_mf/160871602214.angelicamunteanu.pesnidueti.pdf
3. **Munteanu A.** Duetul vocal de estradă în Republica Moldova. In: *Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică*. Revista științifică, **tipul B**. Nr. 1 (38), 2021. Chișinău: Notograf Prim, 2021, c. 75–80. ISSN 2345-1408. https://revista.amtap.md/wp-content/files_mf/162212411713.Munteanu_Duetulvocaldeestrada.pdf
4. **Munteanu A., Berezovicova T.** Duetul vocal în muzica de estradă și jazz: unele aspecte ale activității interpretative. In: *AKADEMOS*. Revista de știință, inovare, cultură și artă, **categoria B**. Nr. 3 (66), 2022. Chișinău: Continental grup SRL, 2022, c. 128–134. ISSN 1857-0461. E-ISSN 2587-3687. <http://akademos.asm.md/files/128-134.pdf>

3. Articole în culegeri științifice

3.2. culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale peste hotare:

5. **Мунтяну А.** Виртуальный дуэт как особый вид вокального дуэта в популярной музыке. In: *Socio-economics Sciences & Humanities: сборник статей международной научной конференции* (Екатеринбург, Апрель 2023). СПб.: ГНИИ «Нацразвитие», 2023, p. 10–12. ISBN 978-5-00213-114-3.

3.4. culegeri de lucrări ale conferințelor naționale în republică:

6. **Мунтяну А.** Некоторые вопросы преподавания эстрадно-джазового вокального дуэта. In: *Cultura și arta: cercetare, valorificare, promovare : Materialele conferinței științifice naționale a doctoranzilor și conducătorilor de doctorat, 9 decembrie 2022. În memoria muzicologului, cercetătorului, profesorului universitar Vladimir Axionov (1950-2012)*. Chișinău: AMTAP, 2023, c. 113–120. ISMN 979-0-3481-0105-7. ISBN 978-9975-3597-7-1 (PDF).

4. Materiale/teze în culegeri științifice

4.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. Munteanu A. Cântece-duete în creația lui Eugen Doga. In: Conferința științifică internațională *Învățământul artistic – dimensiuni culturale*. 7 aprilie, 2017. Rezumatele lucrărilor. Chișinău: AMTAP, 2017 (Tipogr. "Notograf Prim"), c. 24–25. ISBN 978-9975-9617-8-3.

2. Munteanu A. Fenomenul dialogului artistic în duetul vocal. In: *Patrimoniul muzical din Republica Moldova (folclor și creație componistică) în contemporaneitate*. (Ediția a V-a). Conferința științifică internațională. 24 septembrie, 2019. Tezele comunicărilor. Chișinău: AMTAP, 2019 (Tipogr. "Valinex"), c. 110–111. ISBN 978-9975-68-377-7.

3. Мунтяну А. Вокальные дуэты в зарубежной эстрадной и джазовой музыке: личности, репертуар. In: Conferința științifică internațională *Învățământul artistic – dimensiuni culturale*. 15 mai, 2020. Rezumatele lucrărilor. Chișinău: AMTAP, 2020, c. 79–80. ISBN 978-9975-3311-6-6. [online]. [accesat 10 mai 2022]. Disponibil: <https://amtap.md/wp-content/uploads/2020/06/TEZE-conf.-st.-vol-1.-Bun-tipar-site.pdf>

ADNOTARE

Munteanu Angelica. Duetul vocal în muzică de estradă și jazz. Teză de doctor în arte, specialitatea 653.01 – Muzicologie (doctorat profesional), Chișinău, 2023.

Structura tezei. Componenta artistică: trei recitaluri înregistrate pe DVD. **Cercetarea științifică:** introducere, două capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 149 de titluri, lista abrevierilor, 1 anexă; 101 de pagini ale textului de bază, 3 pagini de anexă, 16 exemple muzicale.

Cuvinte-cheie: duet vocal, jazz, Eugen Doga, *classical crossover*, cântec-duet, muzică pop, rock, clasificare

Domeniul de studii: muzică ușoară și jazz, interpretare vocală.

Obiectul de studii: duetul de estradă și jazz ca o componentă interpretativă și un tip de operă muzicală.

Scopul tezei constă în cercetare multilaterală a duetului vocal în muzica pop și jazz din punct de vedere al evoluției istorice, tipologiei și al principiilor interpretative.

Obiectivele cercetării: a prezenta o istorie a duetului vocal în muzica pop și jazz universală din secolele XX-XXI, identificând cele mai importante nume și fenomene; a reliefa procesul de dezvoltare a duetelor vocale pop în Republica Moldova; a efectua o clasificare a duetului vocal în muzica pop și jazz, a caracteriza principalele varietăți ale acestuia; a investiga aspectele interpretative și a formula o serie de recomandări practice pentru predare a duetului vocal pop și jazz în instituții de învățământ artistic; a analiza unele piese care prezintă interes din punctul de vedere al interacțiunii artistice a participanților la duet.

Noutatea și originalitatea tezei. În *studiul teoretic*, pentru prima dată în Republica Moldova, a fost colectat, analizat și sistematizat material faptic semnificativ, ceea ce face posibilă prezentarea unei panorame a dezvoltării duetului pop și jazz în muzica universală și națională și determinarea lui ca un fenomen artistic deosebit. Lucrarea este menită să umple golul existent în muzicologia autohtonă, unde până acum nu s-a acordat atenție duetului pop și jazz, nu au fost identificate principalele sale varietăți, nu au fost studiate principiile interpretative și pedagogice ale însușirii artei duetului. **Componenta practică** a tezei constă în interpretarea publică a trei programe de concert compuse din piese vocale de diferite stiluri legate de muzica pop și jazz mondială și autohtonă. În conformitate cu tema disertației, pe lângă lucrările solo, în programele de concert au fost incluse melodii din repertoriul duetelor de renume mondial.

Valoarea aplicativă a tezei este legată de posibilitatea utilizării acesteia în cursuri didactice, cum ar fi *Canto de estradă și jazz*, *Ansamblu vocal*, *Metodica predării disciplinei de specialitate (canto de estradă și jazz)*, *Istoria muzicii ușoare și jazz* etc. Rezultatele pot fi utilizate în elaborarea programelor didactice, în pregătirea cântăreților pentru evoluările concertistice și înregistrările de studio, în studiile independente ale studenților și activitățile zilnice ale profesorilor de canto.

Implementarea rezultatelor. Aprobarea practică a fost efectuată în cadrul evoluării publice cu trei programe concertistice prezentate în Sala mare a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Rezultatele **cercetării teoretice** sunt reflectate în 6 articole publicate în reviste științifice de profil și culegerile conferințelor științifice, precum și 3 rezumate ale comunicărilor la foruri științifice. Materialele tezei au fost prezentate la 6 conferințe internaționale, 1 conferință națională și 1 seminar metodologic cu participare internațională.

АННОТАЦИЯ

Мунтяну Анжелика. Вокальный дуэт в эстрадной и джазовой музыке. Диссертация на соискание ученой степени доктора искусств по специальности 653.01 – Музыкаведение (профессиональный докторат), Кишинев, 2023.

Структура диссертации: *Творческий компонент:* три концертные программы, записанные на DVD. *Научное исследование:* введение, две главы, основные выводы и рекомендации, библиография из 149 наименований, список сокращений, 1 приложение; 101 страница основного текста, 3 страницы приложения, 16 нотных примеров.

Ключевые слова: вокальный дуэт, джаз, Евгений Дога, классический кроссовер, песня-дуэт, поп-музыка, рок, классификация

Область исследования: эстрадная и джазовая музыка, вокальное исполнительство.

Объект исследования: эстрадно-джазовый дуэт как исполнительский состав и тип музыкального произведения.

Цель диссертации заключается в разностороннем изучении эстрадно-джазового вокального дуэта: его исторической эволюции, типологии и исполнительской интерпретации.

Задачи исследования: представить историю вокального дуэта в мировой эстрадной и джазовой музыке XX–XXI вв., выявив наиболее важные имена и явления; осветить процесс развития эстрадных вокальных дуэтов в Республике Молдова; осуществить классификацию вокального дуэта в эстрадной и джазовой музыке, охарактеризовать его основные разновидности; рассмотреть вопросы исполнения и сформулировать ряд практических рекомендаций по преподаванию эстрадно-джазового дуэта в учебных заведениях искусств; проанализировать отдельные произведения, представляющие интерес с точки зрения артистического взаимодействия участников дуэта.

Новизна и оригинальность диссертации. В *теоретическом исследовании* впервые в Республике Молдова собран, проанализирован и систематизирован значительный фактический материал, позволивший дать панорамный обзор развития эстрадно-джазового дуэта в мировой и национальной музыке и определить его как особое художественное явление. Работа призвана восполнить пробел, существующий в отечественном музыкознании, в котором до настоящего времени не уделено внимание эстрадно-джазовому дуэту, не прослежена его эволюция, не выявлены основные разновидности, не изучены исполнительские и педагогические принципы освоения. *Творческая составляющая* диссертации заключается в публичном исполнении трех концертных программ, составленных из разнообразных по стилю вокальных пьес, относящихся к мировой и отечественной эстрадной и джазовой музыке. В соответствии с темой диссертации, помимо сольных произведений, в программы концертных выступлений были включены песни из репертуара всемирно известных дуэтов.

Практическая значимость работы связана с возможностью ее применения в учебных курсах *Эстрадно-джазовое пение, Вокальный ансамбль, Методика преподавания специальной дисциплины (эстрадно-джазовое пение), История эстрадной и джазовой музыки* и др. Результаты могут быть использованы при составлении учебных программ, подготовке певцов к концертным выступлениям и студийным записям, в самостоятельных занятиях студентов и повседневной деятельности педагогов, преподающих вокал.

Апробирование результатов работы. *Практическая апробация* была осуществлена в рамках публичных выступлений с тремя концертными программами в Большом зале Академии музыки, театра и изобразительных искусств. Результаты *теоретических изысканий* отражены в 6 статьях, опубликованных в профильных научных журналах и сборниках конференций, и 3 публикациях тезисов выступлений на научных форумах. Материалы диссертации были представлены на 6 международных и 1 национальной конференциях, а также на 1 методологическом семинаре с международным участием.

ANNOTATION

Munteanu Angelica. Vocal duets in pop-music and jazz. Doctor of Arts Thesis, Department 653.01 Musicology, Chisinau, 2023.

Thesis structure. Artistic component: three recitals recorded on DVD. **Scientific research:** introduction, two chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 149 titles, list of abbreviations, 1 annex; 101 pages of basic text, 3 pages of annex, 16 musical examples.

Keywords: vocal duet, jazz, Eugen Doga, classical crossover, song-duet, pop-music, rock, classification

Area of study: pop-music and jazz, vocal performance.

Subject of study: pop and jazz duets as a performing component and a type of musical piece.

The purpose of the thesis is a multilateral research on the vocal duet in pop and jazz music in terms of historical evolution, typology and performing principles.

Research objectives: to present a history of the vocal duet in universal pop and jazz music of the 20th and 21st centuries, identifying the most important names and phenomena; to highlight the development process of pop vocal duets in the Republic of Moldova; to classify the vocal duet in pop and jazz music, to describe its main types; to explore the interpretative aspects and formulate some practical recommendations for teaching pop and jazz vocal duets in educational institutions of the arts; to analyze a few vocal pieces that are of interest from the point of view of the artistic interaction between the participants in the duet.

Novelty and originality of the thesis. In the *theoretical study*, for the first time in the Republic of Moldova, significant facts were collected, analyzed and systematized, which makes it possible to present an overview of the development of the pop and jazz duet in universal and national music and its establishment as a special artistic phenomenon. The work is supposed to fill the gap in the local musicology, where until now no attention has been given to pop and jazz duets, its main varieties have not been identified, the interpretative and pedagogical principles of mastering the art of duet have not been studied. The *practical component* of the dissertation consists in the public performance of three concert programs composed of vocal pieces of various styles related to world and national pop and jazz music. In accordance with the topic of the dissertation, in addition to solo works, songs from the repertoire of world-famous duets were included in the concert programs.

The applicative value of the thesis is related to its applicability in teaching courses, such as *Pop and Jazz singing, Vocal Ensemble, Teaching Methods of the Specialized Discipline (pop and jazz singing), History of Pop and Jazz Music*, etc. The results can be used to develop didactic curricula, to train singers for concert performances and studio recordings, in the independent study of the students and in the daily activities of the singing teachers.

Implementation of the results. *The practical approval* was achieved during the public performance with three concert programs presented in the Great Hall of the Academy of Music, Theatre and Fine Arts. The results of the theoretical research are reflected in 6 articles published in scientific journals and scientific conference volumes, as well as 3 abstracts of communications at scientific forums. The thesis materials were presented at 6 international conferences, 1 national conference and 1 methodological workshop with international attendance.

MUNTEANU ANGELICA

**DUETUL VOCAL
ÎN MUZICĂ DE ESTRADĂ ȘI JAZZ**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTOR ÎN ARTE

**SPECIALITATEA 653.01 – MUZICOLOGIE
(DOCTORAT PROFESIONAL)**

Aprobat spre tipar: 25.03.2024.	Formatul hârtiei 60x84 1/16
Hârtie ofset. Tipar ofset.	Tiraj 20 ex.
Coli de tipar 1,26	Comanda Nr. 202

XEROX SERVICE
Str. Kogălniceanu 58,
Chișinău Republica Moldova, MD 2009